

Archiv Masarykovy univerzity

Výroční zpráva o činnosti za rok 2004

ředitel: PhDr. Jiří Pulec

Archiv Masarykovy univerzity se rozsahem a počtem svých archivních fondů řadí k největším a nejvýznamnějším vysokoškolským archivům u nás. Náleží do sítě veřejných archivů ČR, jež mají právo poskytovat badatelské služby včetně meziarchivní výpůjční agendy. Jeho archivní fondy jsou součástí Národního archivního dědictví. Ke zpřesnění postavení archivu a konkrétnějšímu vymezení jeho činnosti přispěl zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě ze dne 30. 6. 2004, jímž byl nově akreditován jako tzv. specializovaný archiv.

K novým úkolům archivu na základě této akreditace patří dohled na výkon spisové služby na univerzitě a všech jejích organizačních složkách. Zákon rovněž konkrétněji stanoví pravomoci archivu v oblasti akviziční – archiv provádí výběr archiválií ve skartačním řízení i mimo ně u všech subjektů, které patří do jeho sběrného okruhu, dále je oprávněn provádět výběr z dokumentů, které jsou univerzitě nabídnuty darem nebo ke koupi.

Základním posláním archivu je i nadále kvalifikovaná péče o dokumenty vztahující se k historii školy a vědních oborů na ní zastoupených, odborné zpracovávání a zpřístupňování těchto dokumentů. V současné době je v univerzitním archivu uloženo celkem 185 archivních fondů a sbírek o celkovém rozsahu zhruba 1900 b. m. 27 z nich tvoří fondy vzniklé z činnosti univerzity, fakult a dalších organizačních součástí, fondů spolků vědeckých společností je celkem 43 a početně nejrozsáhlejší je třetí fondová skupina – osobní fondy významných učitelů a vědeckých pracovníků univerzity, jichž je celkem 104. Sbírek, které z větší části vznikly vlastní sbírkotvornou činností archivu je dnes 11 – fotografie, historické jednotliviny, medaile a razidla, obrazy a bysty, videozáznamy, fonozáznamy, architektonické modely atd. Rozhodnutím Předsednictva České konference rektorů z 3. února 2004 byl Archiv MU pověřen také péčí o písemnosti trvalé dokumentární hodnoty vzniklé z činnosti tohoto orgánu.

V roce 2004 byla v archivu na základě požadavku Archivní správy MV ČR provedena generální inventura, která spočívala v detailní fyzické kontrole všech archivních fondů a sbírek. Výsledky inventury, které přispěly ke zpřesnění evidence archiválií v péči univerzitního archivu, byly zaslány v elektronické podobě Archivní správě MVČR a naneseny do celkového přehledu Národního archivního dědictví ČR.

V akviziční činnosti se archiv zaměřoval na přejímání písemností v rámci skartačního řízení, a to zejména z těch fakult, na nichž by v důsledku probíhajících staveních prací mohlo dojít k ohrožení dokumentů. Z iniciativy archivu byly také do archivní úschovy převzaty základní dokumenty z činnosti akademických senátů univerzity a fakult. V souvislosti s generální inventurou byla zpřístupněna pro bádání celá řada pozůstalostních a spolkových fondů.

Archiv roce 2004 navštívilo zhruba 60 badatelů, celkový počet badatelských návštěv přesáhl číslo 300. Součástí práce archivu je i vystavování druhopisů diplomů a vysvědčení, výpisů zkoušek, studijních plánů a nejrůznějších potvrzení o studiu, jejichž četnost neustále roste, stejně jako počet žádostí správních i odborných institucí o poskytování informací a o zpracovávání rešerší z archivního materiálu.

Dlouhodobě archiv spolupracuje s Muzeem města Brna při přípravě internetové Encyklopedie města Brna. Z osobního fondu profesora Právnické fakulty Františka Weyra, který je uložen v archivu, publikovalo nakladatelství Atlantis III. díl jeho rozsáhlých pamětí, které představují významný historický pramen pro kritické období našich novodobých dějin, pro léta 1945-1951.

Ředitel archivu se ve funkci člena Vědecké archivní rady ministra vnitra podílel na přípravě zákona o archivní a spisové službě i na zpracování prováděcích vyhlášek k zákonu – vyhlášky o podrobnostech výkonu spisové služby a vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě.